

Anbefalinger til strukturelle tiltag for unge i kompleks mistrivsel

22. oktober 2025

Indholdsfortegnelse

1. Udvalgets arbejde med unge i kompleks mistrivsel
2. Afsæt for arbejdet med strukturelle tiltag
 - ❖ Politisk vedtaget
 - ❖ Bedst foreliggende viden
 - ❖ Data
3. anbefalinger til strukturelle tiltag for unge i kompleks mistrivsel

Udvalgets arbejde med unge i kompleks mistrivsel

Udvalget har med afsæt i EN UNG POLITIK og “Sammen om unges trivsel” fokus på at styrke unges trivsel og forebygge mistrivsel. Der sigtes mod at nå alle unge, uanset trivselsniveau, gennem en målrettet, systematisk og handlekraftig trivselsfremmende ungeindsats.

Fra oktober 2024 til juni 2025 har udvalget arbejdet med strukturelle tiltag, der kan understøtte unge i kompleks mistrivsel.

Anbefalingerne til strukturelle indsatser for unge i kompleks mistrivsel skal fremme visionen fra EN UNG POLITIK om, at alle unge lever gode ungeliv, som også er et godt afsæt for voksenlivet.

Unge i kompleks mistrivsel har ofte behov for individuelle indsatser, som går på tværs af de arenaer, de unge befinder sig i. Komplexiteten i disse unges mistrivsel kommer ofte til udtryk ved, at de unge ikke kun har samarbejde med Gentofte Kommune, men også modtager behandling i fx psykiatrien og i hospitalssystemet. Derfor er det afgørende for disse unge, at der anlægges en helhedsorienteret og velkoordineret tilgang til deres udfordringer.

For unge i kompleks mistrivsel kan vejen mod en hverdag med skole, fritidsjob og fritidsaktiviteter være lang. Der er behov for, at der arbejdes på alle niveauer og arenaer med understøttelse af veltilrettelagt støtte på tværs af arenaer og overgange og altid med fokus på brobygning til det almene ungeliv.

❖ Afsæt for arbejdet med strukturelle tiltag

Unge i tilbagevendende eller kompleks mistrivsel er omfattet af kommunale politikker og mål samt nationale lovgivninger. De vigtigste af disse er gengivet her.

Politiker, strategier, mål og anbefalinger

- ❖ **EN UNG POLITIK** kommunens politik for at skabe konkrete og mærkbare forskelle i unges liv.
- ❖ **Sammen om unges trivsel - delstrategi for unge i kompleks mistrivsel** Denne gruppe af unge dækker unge i længerevarende mistrivsel forløb præget af komplekse og dyberegående udfordringer, som kan medføre langvarig mistrivsel. Unge i kompleks mistrivsel er målgruppen for de indgribende indsatser.
- ❖ **Fire-årige mål i flere udvalg** i flere af kommunens ressortudvalg er der sat mål for det kommunale arbejde med unge og herunder unge i kompleks mistrivsel enten direkte eller indirekte.
- ❖ **Trivselskommissionens** anbefalinger omkring søvn, forældreskab, præstationskultur, skole, karakterer, sociale medier og skærmbrug.
- ❖ **Nationale og internationale undersøgelser**, fx Forebyggende indsatser til unge i kompleks mistrivsel (VIVE, 2018), Børnenes Vilkår, CFU, OECD

National lovgivning

- ❖ **Lov om aktiv beskæftigelsesindsats** indeholder reglerne for beskæftigelsesindsatsen for de langt de fleste borgere.
- ❖ **Lov om aktiv socialpolitik** indeholder reglerne om offentlig forsørgelse til voksne.
- ❖ **Barnets lov** indeholder bestemmelser om rådgivning, støttende indsatser og døgnophold til børn, unge og deres familier, når barnet er under 18 år. Ungestøtte og anbringelser kan dog vare til det 22 år med.
- ❖ **Serviceoven** indeholder bestemmelser om kompensation for funktionsbegrænsninger. Efter Barnets lov, nu primært for voksne.
- ❖ **Lov om kommunal indsats for unge under 25 år** indeholder reglerne for KUI.

Arbejdet med i kompleks mistrivsel i Gentofte Kommune

I Gentofte Kommune arbejdes der med strukturelle og netværksbaserede modeller for unge i kompleks mistrivsel

Overgangen fra barn til voksen

For unge i kompleks mistrivsel er der ofte behov for en indsats udover det 18. år. Vi ved, at overgange kan være udfordrende, fordi overgange ofte følger med ny lovgivning, nye rettigheder, andre indsatser og udfordringer med at skabe kontinuitet og koordinering.

Den Kommunale ungeindsats (KUI)

Den Kommunale Ungeindsats (KUI) i Gentofte Kommune er en samlet indsats for unge mellem 14 og 25 år, der ikke har en ungdomsuddannelse.

Formålet er at gøre alle unge parate til uddannelse eller beskæftigelse og støtte unge, der har behov for en sammentænkt indsats. Indsatsen koordineres gennem UU Gentofte, Børn og Familie eller Ungecenter Gentofte.

Let tilgængelige behandlingstilbud

I Gentofte Kommune tilbyder vi en række lettere behandlingsindsatser under STIME, Forældrepiloterne, Få Styr på Angsten, Cool Kids og Chilled.

Unge i kompleks mistrivsel

Unge er forskellige og har forskellige behov og vilkår for at trives. Strategien for unges trivsel er målrettet alle unge i Gentofte Kommune i alderen 12-25 år samt borgere i beskæftigelsesindsatsen, der betragtes som unge indtil 30 år.

For at målrette indsatsene og samtidigt bevare overblikket inddeles unge i tre overordnede grupper: 1) Alle unge, 2) Unge i mistrivsel og 3) Unge kompleks mistrivsel. Denne tredeling er stærkt forenklet og skal nærmere forstås som et kontinuum. Graden af trivsel vil altså være varierende inden for det enkelte gruppering..

Forebyggende og trivselsfremmende indsatser for alle unge kommer også unge i kompleks mistrivsel til gavn.

Arbejdet med unge i tilbagevendelse og kompleks mistrivsel er håndholdt og individuelt, der er tale om indgribende indsatser i form af visiterede lovbestemte indsatser og foranstaltninger fordelt på en række forvaltningsområder under forskellige lovgivninger.

Lovgivningsmæssige rammer

De unge hører til forskellige indsatser under forskellige sektorlovgivninger, herunder også regionale aktører, der hver især sætter bestemte rammer.

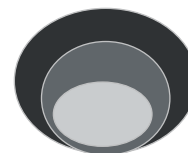
Formål med indsatserne

Indsatserne er ikke specifikt sat i verden for at adressere en trivselsproblematik, men har hvert sit hovedformål ud fra de respektive lovgivninger på områderne.

Frivillighed i indsatserne over og under 18 år

Mange af indsatserne er frivillige eller ske i regi af andre aktører, hvilket betyder, at der ikke nødvendigvis er en sammenhæng i indsatsen.

De strukturelle indsatser kommer alle til gavn

Husk at alle med tilbagevendende eller kompleks mistrivsel også nyder godt af de strukturelle tiltag, som kommer alle til gavn.

FAMILIE OG SUNDHED
PPR
Sundhedspleje
Børn og Familie

SKOLE
Grundskole
Specialskole

UNGDOMMENS UDDANNELSESVEJLEDNING
Skolerådgivning
Ungdomsuddannelser

BESKÆFTIGELSE
Uddannelsesfokus
Jobfokus
Forsørgelse

SOCIAL OG HANDICAP
Botilbud
Støtte kontaktperson
(Pleje og Sundhed)

KOMMUNALE ARENAER

Forslag til strukturelle tiltag for unge i kompleks mistrivsel

Forslag til strukturelle tiltag for unge i kompleks mistrivsel

- ❖ Styrket involvering af unge
- ❖ Ung-til-ung
- ❖ Viden og værktøjer til unge i kompleks mistrivsel og deres familier
- ❖ Systematisk fokus på udvikling af unges sociale færdigheder og evne til at mestre eget liv
- ❖ Sammenhængende tilgang i kontaktpersonernes arbejde
- ❖ Tidlige indsatser tæt på borgerens hverdag
- ❖ Sammenhæng i lovgivninger
- ❖ Sammenhæng med andre sektorer

Anbefalingerne skal bidrage til:

- ❖ Øget hastighed i den unges sag
- ❖ Unge kan hjælpe hinanden mere
- ❖ Større sammenhæng og styrket koordinering
- ❖ Mere helhedsorientering i lovgivning og samarbejdet på tværs af sektorer

STYRKET INVOLVERING AF UNGE

I Gentofte Kommune skal unge have indflydelse på beslutninger, der vedrører dem. De skal opleve, at de bliver inddraget, og at de kan gøre en forskel – både for sig selv og for fællesskabet. Gentofte Kommune forventer, at involveringen altid sker med afsæt i den enkelte unges vilkår, forudsætninger og muligheder for at deltage.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

Når unge får mulighed for at bidrage med deres perspektiver og erfaringer, kan vi sammen skabe løsninger, der er mere relevante og meningsfulde for dem, samtidig med at det styrker den unges ejerskab, engagement og motivation i forhold til de aktiviteter og indsatser, der skal understøtte deres udvikling. Involveringen skal altid ske med afsæt i den enkelte unges vilkår, forudsætninger og muligheder for at deltage.

Uddybning af forslaget

Arbejdet med at involvere unge og inddrage dem i beslutninger, der vedrører deres forløb, skal styrkes.

Samtidig er det en opmærksomhed, at der for de unge som er i kompleks mistrivsel ofte, er mange skridt på vejen mod at opleve forbedringer i deres problematikker. Det er disse mange skridt på vejen, vi som kommune kan understøtte de unge i at tage.

I barnets lov er der et styrket fokus på inddragelse af de unge under 18 år, når der tages beslutninger som har betydning for dem. Dette fokus kan med fordel styrkes i hele ungelivet.

Idéer til handlinger

- Styrket involveringen af unge i beslutninger, der vedrører deres forløb i forbindelse med myndighedsarbejde.
- Understøtte de unge i at tage mange skridt på vejen mod at opleve forbedringer i deres problematikker.
- Inddragelse af unge med særlige behov i brugertilfredshedsundersøgelser og feedback til afdelingerne.

UNG-TIL-UNG

Gentofte Kommune opfordrer til, at unge får mulighed for at støtte hinanden og fungere som brobyggere for andre unge.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

- Når unge fungerer som brobyggere for andre unge, kan det medvirke til at opbygge tillid og skabe mulighed for, at unge kan støtte hinanden i at træffe meningsfulde valg.

Uddybning af forslaget

Erfaringer fra bl.a. psykiatrien viser, hvordan unge, der støtter hinanden, kan skabe stærkere bånd og positive forandringer i deres liv.

Ved at udvikle ung-til-ung-ordninger kan vi styrke unges evne til at hjælpe hinanden.

Idéer til handlinger

- Udvikling af ung-til-ung-ordninger i form af mentor/buddy ordninger, hvor unge støtter hinanden
- Sætte unge med lignende kompetencer sammen i meningsfulde fællesskaber, hvor de kan opbygge relationer.

VIDEN OG VÆRKTØJER TIL UNGE I KOMPLEKS MISTRIVSEL OG DERES FAMILIER

Gentofte Kommune forventer, at unge i kompleks mistrivsel og deres familier får mulighed for at indgå i netværk og tilbydes relevant viden og værktøjer.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

- Støtte fra familie og nære relationer er en af de væsentligste beskyttende faktorer for unges trivsel.
- Positive relationer kan styrke unges selvværd og give dem en følelse af sikkerhed og tilhørsforhold.

Uddybning af forslaget

For at skabe klarhed og tryghed i overgangen fra barn til voksen kan der arbejdes mere struktureret med at give unge og deres familier indblik i, hvordan kommunen arbejder med overgangen fra barn til voksen, hvad de kan forvente, og hvilke ressourcer der er tilgængelige både kommunalt og i civilsamfundet. Dette kan ske ved at styrke formidlingsaktiviteter.

Viden og værktøjer til unge og deres familier kan bidrage til dette. Det kan eksempelvis ske gennem forløb om selvforståelse og livsmestring, som har fokus på udbredelse af pædagogiske og socialfaglige trivselsindsatser, jf. anbefalinger fra Trivselskommissionen.

Idéer til handlinger

- Styrke formidlingsaktiviteter for at give unge og deres familier indblik i kommunens arbejde med overgangen fra barn til voksen
- Tilbyde flere tværgående forløb om selvforståelse og livsmestring.
- Styrke mulighederne for unge og deres familier til at mødes og indgå i netværk med andre i lignende situationer.
- Forvaltningen afsøger inden for hvilke områder, der er behov for at udvikle yderligere indsatser for at imødekomme det politiske ønske om at støtte unge og deres familier før under og efter indgribende indsatser. Udgiftskrævende indsatser videresendes til Kommunalbestyrelsens arbejde med budget 2027-28.

SYSTEMATISK FOKUS PÅ UDVIKLING AF UNGES SOCIALE FÆRDIGHEDER OG EVNE TIL AT MESTRE EGET LIV

Gentofte Kommune forventer, at unge i kompleks mistrivsel støttes i udviklingen af deres sociale færdigheder og evne til at mestre eget liv.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

- Unge, der er en del af sociale netværk og fællesskaber, har bedre forudsætninger for at modstå ensomhed og social isolation.
- Fællesskaberne giver unge mulighed for at dele erfaringer, få støtte og opbygge relationer, der kan fungere som en beskyttelse og hjælpe de unge med at håndtere stress og psykiske udfordringer.

Uddybning af forslaget

De sociale færdigheder opbygges både i fællesskabet med andre unge, der har lignende problematikker og mistrivsel, samt gennem den individuelle indsats.

Når de unge mødes med andre jævnaldrende, får de mulighed for at spejle sig i andre og deres strategier til at overkomme det svære og opbygge et stærkere fællesskab, der understøtter deres personlige udvikling, jf. anbefalinger fra Trivselskommissionen om at give de unge mulighed for at spejle sig i den øvrige målgruppe af unge i almenmiljøet.

Idéer til handlinger

- Skabe og styrke sociale netværk og fællesskaber for unge.
- Tilbyde aktiviteter og programmer, der fremmer udviklingen af sociale færdigheder og evnen til at mestre eget liv.
- Facilitere møder mellem unge med lignende problematikker og mistrivsel for at opbygge stærkere fællesskaber, hvor de unge kan spejle sig positivt i hinandens mestringsstrategier.
- Muligheden for at anvende "Hånden på Hjertet", som en fælles metodisk tilgang til arbejdet med unges sociale færdigheder og livsmestring skal afsøges. Metoden er under udvikling i samarbejde mellem Metodecentret - Center For Innovation og Metodeudvikling og Ungekontakten i Gentofte Kommune.

SAMMENHÆNGENDE TILGANG I KONTAKTPERSONERNES ARBEJDE

Gentofte Kommune forventer, at kontaktpersoner så vidt muligt er gennemgående og arbejder tværgående med afsæt i en fælles faglig tilgang.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

- Ved at lade kontaktpersonerne virke på tværs af overgangen fra ung til voksen vil det styrke en helhedsorienteret tilgang, hvor de unges behov og mål bliver set i en samlet kontekst og hvor relationen får mulighed for at udvikle sig og modne over tid.

Uddybning af forslaget

I dag arbejder vi med en række forskellige ordninger i forhold til mentorer og støttekontaktpersoner og ungestøtte.

Ved at skabe sammenhæng og en fælles og evidensbaret tilgang til arbejdet som kontaktperson, der støtter de mest udsatte unge, kan vi skabe en mere sammenhængende indsats.

Idéer til handlinger

- Samtænke funktionerne for mentorer og støttekontaktpersoner, og ungestøtte.
- Skabe en fælles viden og tilgang til arbejdet som kontaktperson på tværs af lovgivninger.
- Muligheden for at anvende "Hånden på Hjertet", som en fælles metodisk tilgang til kontaktpersoners arbejde med unge skal afsøges. Metoden er under udvikling i samarbejde mellem Metodecentret - Center For Innovation og Metodeudvikling og Ungekontakten i Gentofte Kommune.

TIDLIGERE INDSATSER TÆT PÅ BORGERNES HVERDAG

Gentofte Kommune forventer, at det tværfaglige samarbejde tæt på borgernes hverdag styrkes, så indsatser kan igangsættes tidligere.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

- Når det tværfaglige samarbejde styrkes bringes flere kompetencer og mere viden i spil fra en start, hvilket skaber grundlag for en tidligere og mere koordineret indsats.
- Et tættere og systematisk samarbejde med lokale aktører som uddannelsesinstitutioner, fritidsorganisationer, civilsamfundet og boligforeninger kan hjælpe med at identificere unge, der har behov for en indsats.

Uddybning af forslaget

Med inspiration fra arbejdet på børneområdet kan der arbejdes med at lade fagprofessionelle støttefunktioner rykke tættere på borgernes hverdag med henblik på at styrke den relationelle koordinering og iværksætte indsatser hurtigere og så tæt som muligt på de konkrete fællesskaber, som den enkelte indgår i.

Idéer til handlinger

- En struktureret tilgang, der kombinerer opsøgende indsats, stærke partnerskaber og fleksible tilbud.
- Et tættere og systematisk samarbejde med lokale aktører som uddannelsesinstitutioner, fritidsorganisationer, civilsamfundet og boligforeninger.
- Styrke den relationelle koordinering og iværksætte indsatser tidligere og så tæt som muligt på de konkrete fællesskaber.
- Udnytte eksisterende ressourcer som SSP-samarbejdet og kommunens opsøgende gademedarbejdere til at identificere unge uden job, uddannelse eller forsørgelse.
- Afsøg mulighederne for at tænke beskæftigelse og fritidstilbud sammen, jf. Trivselskommissionens anbefalinger om at styrke de unges muligheder for at varetage et fritidsjob.

STØRRE SAMMENHÆNG I LOVGIVNINGEN

Gentofte Kommune opfordrer til, at der nationalt arbejdes med at sikre mere sammenhængende lovgivning, og forventer, at der kommunalt arbejdes tværgående og helhedsorienteret på tværs af lovgivninger.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

- At fagprofessionerne har et fælles ansvar for at arbejde for børn og unges trivsel, også for unge i mistrivsel og kompleks mistrivsel.

Uddybning af forslaget

For at skabe større sammenhæng i lovgivningen anbefaler vi som kommune, at man på nationalt niveau tager udgangspunkt i, at alle, der arbejder med børn og unge, har et fælles ansvar.

Man bør i højere grad sikre en sammenhængende lovgivning, der er så ambitiøs, at den dækker alle børn og unge.

Der laves reformer og lovændringer parallelt i øjeblikket uden at tænke sammenhæng mellem lovgivninger, arenaer og sektorer.

Idéer til handlinger

- Opfordring til at sikre en sammenhængende lovgivning på nationalt niveau. Relevante ministre kontaktes med skriftlig opfordring fra Kommunalbestyrelsen
- Tydeliggøre, at fagprofessionerne har et fælles ansvar for børn og unges trivsel på tværs af lovgivning og forvaltningsområder

STØRRE SAMMENHÆNG MED ANDRE SEKTORER

Gentofte Kommune opfordrer til, at der arbejdes helhedsorienteret og tværgående på tværs af sektorer og aktører i behandlingsforløb og indsatser.

Anbefalingen medvirker til unges trivsel ved at fremme

- For unge i kompleks mistrivsel handler strukturel forebyggelse også om at sikre, at brobygningen til almenområdet altid er til stede, så der aktivt kan arbejdes mod at støtte de unge i at få en hverdag så tæt på almenområdet som muligt.

Uddybning af forslaget

Det tværsektorielle samarbejde mellem kommunen og regionen er ofte en forudsætning for, at borgerforløb for unge i mistrivsel kan lykkes.

Der arbejdes ikke altid med den samme faglige tilgang på tværs af sektorer. Viden om tilbud, tilgang er vigtigt for at kunne skabe brug mellem tilbud og indsats i de forskellige sektorer.

I lighed med anbefalinger fra Trivselskommissionen (februar 2025) er der behov for at styrke samarbejdet omkring de udfordringer, de unge har og som ikke nødvendigvis afspejles i diagnoser.

Idéer til handlinger

- Et styrket tværsektorielt samarbejde mellem kommunen og regionen.
- Strukturelle tiltag, der styrker koordinering og sammenhæng i behandlingsforløb i både psykiatrien og inden for hospitalsstrukturen og kommunale indsatser.
- Brobygning til almenområdet for unge i kompleks mistrivsel.
- Fokus på at dele viden omkring, hvor de forskellige sektorer er på vej hen.
- At følge med i det arbejde, som ekspertgruppe skal varetage. Som en del af Trivselskommissionens arbejde, er der nedsat en ekspertgruppe som skal vurdere konsekvenserne af det stigende antal diagnoser på børne- og ungeområdet.